

Spis treści

Wykaz skrótów	13
Wstęp	17
Nota edytorska	41
Dokumenty	43
Nr 1. 1968 lipiec 9, Michniów – Protokół wizji lokalnej z udziałem sędziego Andrzeja Jankowskiego i świadków pacyfikacji: Adolfa Morawskiego i Bolesława Przeworskiego.	43
I: Dokumenty z okresu okupacji niemieckiej	45
Nr 2. 1943 czerwiec 9, Radom – Rozporządzenie <i>Kommandeur der Ordnungspolizei</i> (Komendanta Policji Porządkowej) w dystrykcie radomskim dotyczące przywrócenia stanu bezpieczeństwa.	45
Nr 3. 1943 czerwiec 9, Radom – Załącznik nr 1 do Rozporządzenia <i>Kommandeur der Ordnungspolizei</i> (Komendanta Policji Porządkowej) w dystrykcie radomskim dotyczącego przywrócenia stanu bezpieczeństwa.	55
Nr 4. 1943 lipiec 21, [Kielce] – Sprawozdanie miesięczne <i>Feldkommandantur</i> (Komendatury Polowej <i>Wehrmachtu</i>) nr 603 do <i>Wehrkreis-kommando Generalgouvernement</i> (Dowództwa Okręgu Wojskowego Generalnego Gubernatorstwa) za okres 16 czerwca – 16 lipca 1943 r.	58
Nr 5. 1943 sierpień 21, [Kielce] – Sprawozdanie miesięczne <i>Oberfeldkommandantur</i> (Nadkomendatury Polowej <i>Wehrmachtu</i>) nr 603 do <i>Wehrkreis-kommando Generagouvernement</i> (Dowództwa Okręgu Wojskowego Generalnego Gubernatorstwa) za okres 16 lipca – 15 sierpnia 1943 r.	59
Nr 6. 1943 lipiec 13, Kielce – Telefonogram <i>Aussendienststelle Sipo</i> Kielce (Placówki Zamiejscowej Policji Bezpieczeństwa w Kiel-	

cach) do Komendanta Policji Bezpieczeństwa w Radomiu w związku z wydarzeniami w Michniowie.	61
Nr 7. 1943 lipiec 13, Kielce – Raport <i>Aussendienststelle Sipo</i> Kielce (Placówki Zamiejscowej Policji Bezpieczeństwa w Kielcach) o osobach, które podczas akcji 12 lipca 1943 r. w Michniowie zostały rozstrzelane.	64
Nr 8. 1943 lipiec 30, Kielce – Meldunek <i>Aussendienststelle Sipo</i> Kielce (Placówki Zamiejscowej Policji Bezpieczeństwa w Kielcach) do Komendanta Policji Bezpieczeństwa w Radomiu w związku z wydarzeniami w Michniowie 12 lipca 1943 r.	66
Nr 9. 1943 grudzień 28, Radom – Fragment listy wnioskowej nr 5 dotyczący <i>leutnanta Schupo</i> Adalberta Mayera, ur. 16 VII 1904 r. w Theusing z III batalionu 17. pułku policji SS.	68
Nr 10. 1943 lipiec 28, [b.m.] – Opis zbrodni w Michniowie zamieszczony w „Informacji Bieżącej” z 28 lipca 1943 r.	70
Nr 11. 1944 lipiec 13, Kraków – Pismo Wydziału Strat Wojennych Rządu Generalnego Gubernatorstwa do Naczelnika Okręgu w Kielcach w sprawie wniosku Bronisława Dupaka.	71
Nr 12. 1943 lipiec 28, Kielce – Protokół przesłuchania Antoniego Materka przez <i>Aussendienststelle Sipo</i> Kielce (Placówkę Zamiejscową Policji Bezpieczeństwa w Kielcach).	72
Nr 13. 1943 lipiec 28, Kielce – Protokół przesłuchania Jana Romana Materka przez <i>Aussendienststelle Sipo</i> Kielce (Placówkę Zamiejscową Policji Bezpieczeństwa w Kielcach).	74
Nr 14. 1943 lipiec 28, Kielce – Protokół przesłuchania Zofii Matek przez <i>Aussendienststelle Sipo</i> Kielce (Placówkę Zamiejscową Policji Bezpieczeństwa w Kielcach).	76
Nr 15. 1943 lipiec 28, Kielce – Protokół przesłuchania Teofila Materka przez <i>Aussendienststelle Sipo</i> Kielce (Placówkę Zamiejscową Policji Bezpieczeństwa w Kielcach).	79
Nr 16. 1943 lipiec 28, Kielce – Protokół przesłuchania Bogdana Materka przez <i>Aussendienststelle Sipo</i> Kielce (Placówkę Zamiejscową Policji Bezpieczeństwa w Kielcach).	82
Nr 17. 1943 lipiec 28, Kielce – Protokół przesłuchania Feliksa Daniłowskiego przez <i>Aussendienststelle Sipo</i> Kielce (Placówkę Zamiejscową Policji Bezpieczeństwa w Kielcach).	84
Nr 18. 1943 lipiec 28, Kielce – Protokół przesłuchania Władysławy Daniłowskiej przez <i>Aussendienststelle Sipo</i> Kielce (Placówkę Zamiejscową Policji Bezpieczeństwa w Kielcach).	87
Nr 19. 1943 lipiec 28, Kielce – Protokół przesłuchania Kazimierza Krogulca przez <i>Aussendienststelle Sipo</i> Kielce (Placówkę Zamiejscową Policji Bezpieczeństwa w Kielcach).	90

Nr 20. 1943 lipiec 28, Kielce – Protokół przesłuchania Piotra Charaszymowicza przez <i>Aussendienststelle Sipo</i> Kielce (Placówkę Zamiejscową Policji Bezpieczeństwa w Kielcach).	92
Nr 21. 1943 lipiec 28, Kielce – Protokół przesłuchania Władysława Krogulca przez <i>Aussendienststelle Sipo</i> Kielce (Placówkę Zamiejscową Policji Bezpieczeństwa w Kielcach).	94
Nr 22. 1943 wrzesień 27, Kielce – Pismo <i>Aussendienststelle Sipo</i> Kielce (Placówki Zamiejscowej Policji Bezpieczeństwa w Kielcach) do Komisarjatu Kryminalnego w Kielcach w sprawie Władysława Krogulca.	96
Nr 23. 1943 grudzień 31, <i>KL Auschwitz-Birkenau</i> – Akt zgonu Piotra Charaszymowicza.	97
Nr 24. 1943 grudzień 31, <i>KL Auschwitz-Birkenau</i> – Akt zgonu Feliksa Daniłowskiego.	98
Nr 25. [b.d.], Karta obozowa Kazimierza Krogulca z <i>KL Auschwitz-Birkenau</i>	99
II: Materiały śledcze i sądowe z lat 1946–1949	101
Nr 26. 1946 sierpień 26, Suchedniów – Protokół przesłuchania świadka Anny Lorens dotyczący pacyfikacji Michniowa w ramach śledztwa przeciwko Herbertowi Böttcherowi.	101
Nr 27. 1947 luty 27, Suchedniów – Protokół przesłuchania świadka Marcina Grabińskiego dotyczący pacyfikacji Michniowa w ramach śledztwa przeciwko Herbertowi Böttcherowi.	104
Nr 28. 1947 luty 27, Suchedniów – Protokół przesłuchania świadka Adolfa Morawskiego dotyczący pacyfikacji Michniowa w ramach śledztwa przeciwko Herbertowi Böttcherowi.	106
Nr 29. 1947 luty 27, Suchedniów – Protokół przesłuchania świadka Piotra Wikło dotyczący pacyfikacji Michniowa w ramach śledztwa przeciwko Herbertowi Böttcherowi.	108
Nr 30. 1947 luty 28, Suchedniów – Protokół przesłuchania świadka Stanisława Materka dotyczący pacyfikacji Michniowa w ramach śledztwa przeciwko Herbertowi Böttcherowi.	110
Nr 31. 1947 luty 28, Suchedniów – Protokół przesłuchania świadka Antoniego Wikło dotyczący pacyfikacji Michniowa w ramach śledztwa przeciwko Herbertowi Böttcherowi.	112
Nr 32. 1947 luty 28, Suchedniów – Protokół przesłuchania świadka Anny Żołądek dotyczący pacyfikacji Michniowa w ramach śledztwa przeciwko Herbertowi Böttcherowi.	114
Nr 33. 1947 marzec 1, Suchedniów – Protokół przesłuchania świadka Bronisławy Matek dotyczący pacyfikacji Michniowa w ramach śledztwa przeciwko Herbertowi Böttcherowi.	115

Nr 34. 1947 marzec 1, Suchedniów – Protokół przesłuchania świadka Witolda Poziomskiego dotyczący pacyfikacji Michniowa w ramach śledztwa przeciwko Herbertowi Böttcherowi.	117
Nr 35. 1947 marzec 1, Suchedniów – Protokół przesłuchania świadka Karola Sobochy dotyczący pacyfikacji Michniowa w ramach śledztwa przeciwko Herbertowi Böttcherowi.	118
Nr 36. 1947 lipiec 26, Kielce – Protokół przesłuchania świadka Zofii Matek Dotyczący pacyfikacji Michniowa w ramach śledztwa przeciwko Herbertowi Böttcherowi.	120
Nr 37. 1947 sierpień 1, Poznań – Protokół przesłuchania świadka Józefa Dziurzyńskiego dotyczący pacyfikacji Michniowa w ramach śledztwa przeciwko Herbertowi Böttcherowi.	121
Nr 38. 1949 październik 6, Kielce – Fragment protokołu rozprawy głównej przed Sądem Apelacyjnym w Kielcach przeciwko Ottonowi Büssingowi.	123
III: Dokumenty wytworzone w ramach działalności śledczej i badawczej Okręgowej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Kielcach i Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Krakowie	
Nr 39. 1968 lipiec 3, Michniów – Protokół przesłuchania świadka Antoniego Materka w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	124
Nr 40. 1968 lipiec 3, Michniów – Protokół przesłuchania świadka Bronisławy Matek w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	127
Nr 41. 1968 lipiec 3, Michniów – Protokół przesłuchania świadka Stefana Michty w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	129
Nr 42. 1968 lipiec 3, Michniów – Protokół przesłuchania świadka Adolfa Morawskiego w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	131
Nr 43. 1968 lipiec 3, Michniów – Protokół przesłuchania świadka Zofii Sobek w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	135
Nr 44. 1968 lipiec 3, Michniów – Protokół przesłuchania świadka Anny Żołądek w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	137
Nr 45. 1968 lipiec 4, Michniów – Protokół przesłuchania świadka Józefa Dupaka w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	139

Nr 46. 1968 lipiec 4, Michniów – Protokół przesłuchania świadka Marii Anny Miernik w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	141
Nr 47. 1968 lipiec 4, Michniów – Protokół przesłuchania świadka Edwarda Potkańskiego w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	143
Nr 48. 1968 lipiec 4, Michniów – Protokół przesłuchania świadka Stanisławy Rynkowskiej w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	145
Nr 49. 1968 sierpień 15, Kielce – Protokół przesłuchania świadka Stanisława Kwaśniewskiego w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	147
Nr 50. 1968 sierpień 21, Kielce – Protokół przesłuchania świadka Wacławy Stępień w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	150
Nr 51. 1968 sierpień 22, Kielce – Protokół przesłuchania świadka Ewarysta Grabińskiego w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	153
Nr 52. 1968 sierpień 29, Kielce – Protokół przesłuchania świadka Władysława Krogulca w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	155
Nr 53. 1968 lipiec 9, Kielce – Oświadczenie Adolfa Morawskiego złożone w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	158
Nr 54. 1968 sierpień 29, Kielce – Oświadczenie Władysława Krogulca złożone w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	160
Nr 55. 1968 lipiec 9, Kielce – Protokół okazania zdjęć Józefowi Dupakowi w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	161
Nr 56. [b.d.], [b.m.] – Oświadczenie Ewarysta Grabińskiego złożone w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	162
Nr 57. 1968 listopad 5, Kielce – Sprawozdanie sędziego Andrzeja Jan-kowskiego z wyników śledztwa OKBZH w Kielcach w sprawie pacyfikacji Michniowa.	164
Nr 58. 1973 lipiec 4, Kielce – Protokół przesłuchania świadka Zofii Sobek w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	178
Nr 59. 1973 lipiec 10, Kielce – Protokół przesłuchania świadka Władysława Krogulca w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	180

Nr 60. 1973 lipiec 10, Kielce – Protokół przesłuchania świadka Bogdana Materka w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	182
Nr 61. 1973 lipiec 20, Kielce – Protokół przesłuchania świadka Juliana Materka w ramach śledztwa prowadzonego przez OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	186
Nr 62. 1973 lipiec 27, Kielce – Protokół przesłuchania świadka Adolfa Materka w ramach śledztwa prowadzonego przez OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	190
Nr 63. 1973 sierpień 31, Kielce – Protokół przesłuchania świadka Kazimierza Krogulca w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	194
Nr 64. 1979 lipiec 25, Kielce – Protokół przesłuchania świadka Wacławy Stępień w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	198
Nr 65. 1980 październik 28, Kielce – Protokół przesłuchania świadka Bogdana Materka w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach dotyczącego pacyfikacji Michniowa.	202
Nr 66. 1983 maj 19, Kielce – Fragmenty protokołu przesłuchania świadka Mariana Zawłockiego w ramach śledztwa OKBZH w Kielcach sprawie zbrodni popełnionych w Więzieniu Kieleckim.	204
Nr 67. [b.d.], [b.m.] – Dodatkowe sprawozdanie z przebiegu i wyników śledztwa w sprawie pacyfikacji Michniowa, powiat Kielce w dniu 12 i 13 lipca 1943 r.	206
Nr 68. 2009 luty 25, Kielce – Protokół przesłuchania świadka Ewy Kołomańskiej w ramach śledztwa OKŚZpNP w Krakowie w sprawie pacyfikacji Michniowa.	210
Nr 69. 2010 maj 27, Kielce – Fragment postanowienia o umorzeniu śledztwa w sprawie: zbrodni nazistowskiej, będącej zbrodnią przeciwko ludzkości i zbrodnią wojenną, stanowiącą poważne prześladowania z powodu przynależności osób prześladowanych do określonej grupy narodowościowej, a polegającej na dokonaniu z naruszeniem prawa międzynarodowego, w dniach 12 i 13 lipca 1943 roku we wsi Michniów, zabójstw nie mniej niż 204 obywateli polskich z ludności cywilnej obszaru okupowanego, przez żandarmów niemieckich, funkcjonariuszy <i>Sipo</i> , <i>Schupo</i> i Policji SS, w następstwie rozkazu wydanego przez nieustalonego oficera jednostek niemieckich. ...	213
IV: Relacje	215
Nr 1. 2012 lipiec 17, Michniów – Relacja Danuty Wiśniewskiej (z domu Materek) sporządzona przez Katarzynę Jedynek.	215

Nr 2. 2012 sierpień 6, Michniów – Relacja Anny Karyś (z domu Magdziarz) sporządzona przez Ewę Kołomańską.	227
Nr 3. 2013 styczeń 6, Michniów – Relacja Kazimierzy Grzywacz (z domu Dupak) sporządzona przez Katarzynę Jedynak.	234
Załącznik Nr 1. Ustalona lista imienna ofiar pacyfikacji Michniowa w dniach 12–13 lipca 1943 r.	245
Bibliografia	253
Indeks osób	261
Indeks nazw geograficznych	281

AAN	– Archiwum Akt Nowych
Akt	– <i>Aktenscheitsliste der Sicherheitspolizei</i> (Polskiego Związku) – siewu Poleni Hospian: sów)
AGKHZH	– Archiwum Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich
AIPN GK	– Archiwum Głównej Komisji Śledztwa Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
AIPN KI	– Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach
AIPN Lu	– Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Lublinie
AIPN Ra	– Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Radomiu
AK	– Armia Krajowa
AMMWP	– Archiwum Muzeum Martyrologii Wsi Polskiej w Michniowie
AOK	– Archiwum Oddziałowej Komisji Śledztwa Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Krakowie
APK	– Archiwum Państwowe w Kielcach
APMA B	– Archiwum Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau
BCh	– Bataliony Chłopskie
BZO	– <i>Befehlshaber der Ordnung</i> (Dowódca Polni Porządkowej)
ckm	– siłki karabin maszynowy
Genpoc	– <i>Genpolizei</i> (Jednostka Policji Państwowej)
GKKBZB	– Główna Komisja Badania Zbrodni Hitlerowskich
GKŚZ, NP	– Główna Komisja Śledztwa Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
EK	– <i>Einsatzkommando</i> (Jednostka Grupy Operacyjnej Policji Bezpieczeństwa)
EG	– <i>Einsatzgruppe</i> (Grupa Operacyjna Policji Bezpieczeństwa)
GG	– <i>Generalde</i> Gubernatorstwo
GL	– Gwardia Ludowa
Wd	– wódcin
KdGend	– <i>Kommandeur der Gendarmen</i> (Komendant Żandarmerii)
KdU	– <i>Kommandeur der Ordnungspolizei</i> (Komendant Policji Porządkowej)